

[Ninn-Hansen.]

nister vil måske kunne sige, at der ikke har været megen ivrighed derfor fra den private kapital side. Jeg ved ikke, hvad grunden dertil er, men jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om det kan have nogen forbindelse med den måde, hvorpå eksporten af grønlandske produkter sker, gennem den kgl. grønlandske handels salgsorganisation, med den eksportafgift, der er tale om, og med den konjunkturudlignende funktion, hvorom der tales i Grønlandskommisssionens betænkning.

Jeg anmoder om tilladelse til endnu to små citater; det ene står side 38 i samme betænkning:

„...eksportafgifter vil give private en mindre økonomisk interesse i virksomhed i Grønland end en ordning med samme frihed for afsætningen som i Danmark“.

Det andet citat står side 39:

„Inden for kommissionen har der rejst sig tvivl om, hvorvidt den konjunkturudligning, som man således har foreslået, vil kunne træde hindrende i vejen for den tilsigtede ophjælpning af den grønlandske fiskeindustri ved deltagelse fra dansk og færøsk side. Såfremt disse betæneligheder skulle vise sig at være rigtige, er der inden for kommissionen enighed om, at man bør tage disse spørgsmål op til fornyet overvejelse.“

Jeg understreger denne sidste udtalelse. Hvis det er en betingelse for at få privat kapital til Grønland, at man tager den nuværende ordning op til overvejelse, håber jeg, jeg kan få tilsagn fra den højtærede minister om, at man vil gøre det; men jeg kan i øvrigt ikke tænke mig, det skulle være umuligt at få privat kapital til Grønland. Har den højtærede minister tænkt på bankernes og industriens finansieringsinstitut her i landet? Har den højtærede minister tænkt på de andre steder, hvorfra der kan være tale om at hente risikovillig kapital?

Disse bemærkninger om ønskeligheden af at få Grønland tilført privat kapital er ikke udtryk for nogen mistillid til den kgl. grønlandske handel. Handelen har forstået at lede arbejdet på en dygtig måde, og de erhvervsfolk, der sidder i ledelsen af den kgl. grønlandske handel, har sammen med direktøren forstået at tage forretnings-

mæssige hensyn, men hvis man ikke standser op nu, hvor der er tale om industrialiseringen i Grønland på disse områder og stiller det spørgsmål, om vi nu ikke skal gøre noget for at få Grønland tilført privat kapital, risikerer vi, at virksomheder i Grønland for fremtiden næsten udelukkende bliver statsdrift. Jeg og mit parti tror ikke, det vil være sundt. Den kgl. grønlandske handel vil også i fremtiden have sine meget store opgaver, men vi tror, at vi også skal have den private kapital til at deltage i opbygningen af det grønlandske erhvervsliv.

Lannung: Lovforslaget tager sigte på hovederhvervet, fiskeriets fremme i Grønland. Hertil skal de nye fabrikanlæg, kaj-anlæg for oceangående skibe, bådehavne og fiskerihavne, el-værker, helårsvandforsyning o. s. v. tjene. Det falder naturligt i 2 kategorier: kaj-anlæg, havne o. s. v., som skaber forudsætning for erhvervsvirksomhed i almindelighed, det være sig statslig eller baseret på privates indsats, og på den anden side erhvervsvirksomhed, fabrikanlæg, som vil blive drevet af den kgl. grønlandske handel.

Det siger sig selv, at vi vil hilse det med tilfredshed, når private har mulighed for at løse erhvervsopgaver i Grønland og i videst muligt omfang klare finansieringen deraf, og hvad der kan nås på andelsbasis ved den grønlandske befolknings egen indsats, vil vi selvsagt være særlig glade for og særlig tilfredse med.

Det har jo været helt naturligt fra Danmarks side, at man i første omgang måtte gøre en indsats med hensyn til sundhedsvæsenet, bedre boliger og skolevæsenet og i det hele fremme befolkningens sundhedsmæssige og sociale tilstand. Det var rigtigt og påkrævet i sig selv og som følge af vort nationale og dengang også specielle internationale ansvar for Grønland, men dertil var det jo en afgørende forudsætning for, at Grønlands befolkning kunne komme til at gøre en virkelig effektiv indsats i produktionen.

Nu er vi utvivlsomt kommet til det stadium, hvor det først og fremmest gælder at skabe mulighed for en større produktiv indsats, så at opretholdelsen og forbedringen af den grønlandske befolknings eksistensgrundlag i højere grad kan sikres gennem